

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
PRIITA PIKAMÄEA
od 4. listopada 2024.¹

Spojeni predmeti C-313/23, C-316/23 i C-332/23

Inspektorat kam Visšija sadeben savet

(zahtjevi za prethodnu odluku koje je uputio Sofijski rajonen sad (Općinski sud u Sofiji, Bugarska)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a – Pravosudni inspektorat nadležan za predlaganje pokretanja stegovnog postupka protiv sudaca i državnih odvjetnika – Nastavak dužnosti članova pravosudnog inspektorata nakon isteka zakonom određenog trajanja njihova mandata – Zaštita pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka – Uredba (EU) 2016/679 – Pojam voditelj obrade – Određivanje svrha i sredstava obrade u skladu s nacionalnim pravom – Sigurnost osobnih podataka – Sudsko tijelo koje pravosudnom inspektoratu odobrava pristup osobnim podacima koji se odnose na stanje na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji”

I. Uvod

1. Ovaj predmet Sudu pruža priliku da prvi put odluči o tome je li s člankom 19. UEU-a usklađen nacionalni propis kojim se članovima sudskog inspekcijskog tijela, koji su ovlašteni u stegovnim postupcima koji se odnose na suce i državne odvjetnike, dopušta da nastave izvršavati svoje dužnosti, de facto i na neodređeno razdoblje, nakon isteka zakonom određenog trajanja njihova mandata.

2. Sudu će omogućiti i da razvije svoje tumačenje Uredbe (EU) 2016/679², tako što će pojasniti, s jedne strane, svoju sudsku praksu koja se odnosi na imenovanje na temelju nacionalnog prava voditelja obrade osobnih podataka i, s druge strane, predmet pravnog lijeka predviđenog člankom 79. stavkom 1. te uredbe.

¹ Izvorni jezik: francuski

² Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.) (u daljnjem tekstu: OUZP)

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

3. U ovom su predmetu relevantni članak 19. UEU-a, članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) te članci 4., 5., 32., 33. i 79. OUZP-a.

B. Bugarsko pravo

1. Bugarski Ustav

4. Člankom 117. stavkom 2. Konstitucija na Republika Bugarija (Ustav Republike Bugarske, u daljnjem tekstu: bugarski Ustav), u verziji primjenjivoj na činjenice u glavnom postupku, određuje se:

„Sudbena vlast je neovisna. Na izvršavanje dužnosti sudaca, porotnika, državnih odvjetnika i istražnih sudaca primjenjuje se samo zakon.”

5. U članku 132.a tog Ustava, u verziji primjenjivoj na činjenice u glavnom postupku, navodi se:

„(1) U okviru Vrhovnog sudskeg vijeća uspostavlja se inspekcijsko tijelo. To se tijelo sastoji od glavnog inspektora i deset inspektora.

(2) Glavnog inspektora bira Nacionalna skupština dvotrećinskom većinom glasova svojih članova na razdoblje od pet godina.

(3) Inspektore bira Nacionalna skupština na razdoblje od četiri godine u skladu s postupkom utvrđenim u stavku 2.

(4) Glavni inspektor i inspektori mogu biti ponovno izabrani, ali ne na dva uzastopna mandata.

[...]

(6) Inspektorat provjerava rad pravosudnih tijela a da pritom ne ugrožava neovisnost sudaca, porotnika, državnih odvjetnika i istražnih sudaca prilikom izvršavanja njihovih dužnosti. Inspektorat provodi provjere koje se odnose na integritet i sukob interesa sudaca, državnih odvjetnika i istražnih sudaca, na njihove imovinske kartice te na utvrđivanje radnji kojima se narušava ugled sudbene vlasti i onih povezanih s ugrožavanjem neovisnosti sudaca, državnih odvjetnika i istražnih sudaca. Glavni inspektor i inspektori neovisni su i na izvršavanje njihovih dužnosti primjenjuje se samo zakon.

(7) Inspektorat postupi po službenoj dužnosti, na inicijativu građana, pravnih osoba i državnih tijela, uključujući suce, državne odvjetnike i istražne suce.

[...]

(10) Uvjeti i postupak primjenjivi na odabir i razrješenje glavnog inspektora i inspektorâ, kao i organizaciju i rad tijela za inspekcijski nadzor, utvrđeni su zakonom.”

2. *Zakon o sudbenoj vlasti*

6. Članak 46. Zakona za sadebnata vlast (Zakon o sudbenoj vlasti) (DV br. 64, od 7. kolovoza 2007.) glasi:

„Nacionalna skupština bira glavnog inspektora i svakog od inspektora pojedinačno dvotrećinskom većinom glasova svojih zastupnika.”

7. Člankom 54. tog zakona predviđa se:

„(1) Inspektorat

[...]

2. provjerava organizaciju pokretanja i tijeka sudskih postupaka, postupaka kaznenog progona koje pokreće državno odvjetništvo i istraga, kao i zatvaranje predmetâ u za to određenim rokovima;

[...]

6. predlaže stegovne mjere protiv sudaca, državnih odvjetnika, istražnih sudaca i rukovodećih administrativnih službenika u pravosuđu.

7. izdaje upozorenja, prijedloge i izvješća drugim tijelima javne vlasti, uključujući pravosudnim tijelima;

8. provodi provjere koje se odnose na integritet i sukob interesa sudaca, državnih odvjetnika i istražnih sudaca, na njihove imovinske kartice te na utvrđivanje radnji kojima se nanosi šteta ugledu sudbene vlasti i onih povezanih s ugrožavanjem neovisnosti sudaca, državnih odvjetnika i istražnih sudaca;

[...]

15. nadzire obradu osobnih podataka u slučajevima iz članka 17. stavka 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

(2) Kada provodi nadzor iz stavka 1. točke 15., Inspektorat obavlja zadaće i izvršava ovlasti predviđene Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

[...]”

8. U članku 175.a stavku 1. navedenog zakona navodi se:

„Suci, državni odvjetnici i istražni suci [Inspektoratu] podnose sljedeće dokumente:

1. imovinsku karticu i izjavu o interesima u dva dijela;

2. izjavu o izmjeni okolnosti, u odnosu na dokument iz točke 1., u dijelu koji se odnosi na interese iz članka 175.b stavka 1. točaka 11. do 13. i na podrijetlo sredstava u slučaju prijevremene otplate dugova i kredita.

[...]

9. Članak 175.b stavak 4. tog zakona glasi kako slijedi:

„Suci, državni odvjetnici i istražni suci prijavljuju imovinu i dohotke svojih bračnih drugova ili osoba s kojima stvarno žive kao supružnici, te svoje maloljetne djece.”

10. Člankom 175.e Zakona o sudbenoj vlasti određuje se:

„(1) U roku od šest mjeseci nakon isteka roka za podnošenje imovinskih kartica i izjava, [Inspektorat] provjerava točnost pruženih podataka.

[...]

(6) [Inspektorat] može dobiti informacije iz informacijskih sustava koji se navode u člancima 56. i 56.a Zakona o kreditnim institucijama. Glavni inspektor i inspektori [Inspektorata] mogu zatražiti otkrivanje bankovne tajne pred općinskim sudom koji je nadležan za općinu u kojoj osoba o kojoj je riječ ima stalnu adresu, osim ako je privola dana u skladu s člankom 62. stavkom 5. točkom 1. Zakona o kreditnim institucijama. Privola se daje pred [Inspektoratom], u pisanom obliku, bez javnobilježničke ovjere potpisa, na obrascu koji je odobrio glavni inspektor.”

3. *Zakon o kreditnim institucijama*

11. Člankom 62. Zakona za kreditne institucije (Zakon o kreditnim institucijama) (DV br. 59, od 21. srpnja 2006.), u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku, predviđa se:

„(1) Zaposlenicima banke, članovima upravljačkih i nadzornih tijela banaka, službenicima Bugarske narodne banke (BNB), zaposlenicima i članovima upravnog odbora Fonda za osiguranje depozita, likvidatorima, privremenim upraviteljima i stečajnim upraviteljima, kao i svim drugim osobama koje rade za banku, zabranjeno je otkrivati informacije koje predstavljaju bankovnu tajnu ili koristiti se njima u vlastitu korist ili u korist članova svoje obitelji.

(2) Bankovnu tajnu predstavljaju činjenice i okolnosti koje utječu na stanje i transakcije na računima te na depozite klijenata banke.

[...]

(5) Osim BNB-u te u svrhu i pod uvjetima iz članka 56., banka može pružiti informacije iz stavka 2. u pogledu pojedinačnih klijenata samo:

1. uz njihovu privolu;

2. na temelju odluke suda, donesene u skladu sa stavcima 6. i 7.;

[...]

(6) Otkrivanje informacija iz stavka 2. može naložiti i sud na zahtjev:

[...]

12. glavnog inspektora ili inspektora [Inspektorata].

(7) Sudac [Rajonen sada (Općinski sud)] odlučuje o zahtjevu iz stavka 6. obrazloženom odlukom na zatvorenoj sjednici najkasnije 24 sata nakon primitka zahtjeva i pritom određuje razdoblje na koje se odnose podaci iz stavka 1. Protiv odluke suda nije moguće podnijeti pravni lijek.

[...]"

4. *Zakon o zaštiti osobnih podataka*

12. Člankom 17. Zakona za zaštita na ličnite danni (Zakon o zaštiti osobnih podataka) (DV br. 1, 4. siječnja 2002.) predviđa se:

„(1) [Inspektorat] nadzire i provjerava poštovanje [OUZP-a], ovog zakona i akata u području zaštite osobnih podataka, kad osobne podatke obrađuje:

1. sud prilikom izvršavanja svojih zadaća sudbene vlasti; i
2. državno odvjetništvo i istražna tijela prilikom izvršavanja svojih zadaća koje imaju kao pravosudna tijela u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela ili izvršenja kaznenih sankcija.

[...]"

13. Članak 39. stavak 1. tog zakona glasi:

„U slučaju povrede njegovih prava na temelju [OUZP-a] i ovog zakona, ispitanik može osporavati radnje i postupke voditelja obrade i izvršitelja obrade pred sudom u skladu s postupkom predviđenim Zakonikom o upravnom postupku.”

III. Činjenice iz kojih proizlazi spor, glavni postupak i prethodna pitanja

14. Inspektorat kam Visšija sadeben savet (Inspektorat Vrhovnog sudskog vijeća, Bugarska, u daljnjem tekstu: Inspektorat) podnio je 15. svibnja 2023. Sofijskom rajonen sadu (Općinski sud u Sofiji, Bugarska) zahtjev za otkrivanje bankovne tajne koja se odnosi na imovinu nekoliko sudaca i članova njihove obitelji.

15. Sud koji je uputio zahtjev smatra da valja, kao prvo, provjeriti ima li Inspektorat nadležnost da mu podnese zahtjev za otkrivanje bankovne tajne. U tom pogledu pojašnjava da se to tijelo, koje je osnovano 2007. izmjenom bugarskog Ustava, sastoji od glavnog sudskog inspektora i deset inspektora koje je izabrao bugarski parlament na razdoblje od pet odnosno četiri godine. U ovom slučaju glavnom inspektoru i svim inspektorima istekli su mandati 2020. a da parlament nije izabrao nove članove.

16. Taj sud navodi da je Konstitucionen sad (Ustavni sud, Bugarska) presudom od 27. rujna 2022. odlučio da, kad mandat članova Inspektorata istekne, ti članovi ne prestaju obnašati svoje dužnosti dok se ne izaberu novi članovi. S obzirom na navedeno, sud koji je uputio zahtjev želi znati može li

se produljenjem mandata tih članova ugroziti neovisnost tog tijela s obzirom na pravo Unije jer je to tijelo ovlašteno pokrenuti stegovne postupke protiv sudaca. U slučaju potvrdnog odgovora, taj sud želi znati na temelju kojih se kriterija može odrediti je li takvo produljenje dopušteno.

17. Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje o ulozi i obvezama nacionalnih sudova koji Inspektoratu odobravaju pristup osobnim podacima sudaca.

18. U tom pogledu taj sud navodi da su 2019. osobni podaci o adresi nekoliko sudaca i identitetu njihovih članova obitelji objavljeni na internetskoj stranici Inspektorata. Nakon što je utvrdila da su ti podaci nezakonito prošireni, Komisija za zaštitu na ličnite danni (Komisija za zaštitu osobnih podataka, Bugarska) izrekla je novčanu kaznu Inspektoratu.

19. U tom kontekstu sud koji je uputio zahtjev želi doznati treba li se njega, pod pretpostavkom da se primjenjuje OUZP, kvalificirati kao voditelja obrade u smislu članka 4. točke 7. te uredbe. Konkretnije, taj sud ističe, u skladu s tumačenjem nacionalnog prava koje prevladava u Bugarskoj, da je njegov nadzor ograničen na to da utvrdi imaju li osobe, za koje je zatraženo otkrivanje bankovne tajne, obvezu podnošenja izjave predviđenu Zakonom o sudbenoj vlasti. Naglašava da, kad bi se kvalifikacija voditelja obrade primijenila na sud kojem je podnesen takav zahtjev, taj sud trebao bi osigurati sigurnost podataka na temelju članaka 32. do 34. OUZP-a.

20. Osim toga, navedeni sud želi doznati može li se pravosudno tijelo, koje državnom tijelu odobrava pristup podacima obuhvaćenima bankovnom tajnom, smatrati nadzornim tijelom u smislu članka 51. OUZP-a.

21. Naposljetku, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, prije odobrenja pristupa podacima valja utvrditi treba li sudbena vlast provjeriti da su mjere koje je poduzeo Inspektorat dovoljne kako bi se osigurala obrada podataka koja je u skladu sa zakonom. Taj sud osobito pita je li, neovisno o njegovoj kvalifikaciji kao voditelja obrade ili nadzornog tijela, dužan provesti takve provjere po službenoj dužnosti kako bi zajamčio djelotvornu sudsku zaštitu predviđenu člankom 79. OUZP-a.

22. U tim je okolnostima Sofijski rajonen sad (Općinski sud u Sofiji) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a u vezi s člankom 47. drugim stavkom [Povelje] tumačiti na način da činjenica da tijelo koje može pokrenuti stegovne postupke protiv sudaca i koje ima ovlasti za prikupljanje podataka u vezi s njihovom imovinom nastavlja izvršavati svoje dužnosti nakon isteka mandata utvrđenog ustavom, a da pritom nije jasno utvrđen datum isteka njegova mandata, sama po sebi ili pod određenim uvjetima predstavlja povredu obveze država članica da osiguraju djelotvorne pravne lijekove za neovisan sudski nadzor? Ako je dopušteno takvo produljenje tih ovlasti, pod kojim je uvjetima ono dopušteno?
2. Treba li članak 2. stavak 2. točku (a) [OUZP-a] tumačiti na način da je u slučaju otkrivanja bankovne tajne u svrhu provjere imovine sudaca koja se naposljetku objavljuje riječ o djelatnosti koja nije obuhvaćena područjem primjene prava Unije? Je li odgovor drukčiji ako ta djelatnost obuhvaća i otkrivanje podataka o članovima obitelji sudaca koji sami nisu suci?

3. Ako se na drugo pitanje odgovori na način da se primjenjuje pravo Unije, treba li članak 4. točku 7. OUZP-a tumačiti na način da sudsko tijelo koje drugom tijelu javne vlasti odobri pristup podacima o stanju na bankovnim računima sudaca i članova njihovih obitelji određuje svrhe ili sredstva obrade osobnih podataka i stoga je ‚voditelj obrade‘ osobnih podataka?
4. Ako se na drugo pitanje odgovori na način da se primjenjuje pravo Unije, a odgovor na treće pitanje bude niječan, treba li članak 51. OUZP-a tumačiti na način da je sudsko tijelo koje drugom tijelu javne vlasti odobri pristup podacima o stanju na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji odgovorno za praćenje primjene OUZP-a i stoga se može smatrati ‚nadzornim tijelom‘ u pogledu tih podataka?
5. Ako se na drugo pitanje odgovori na način da se primjenjuje pravo Unije, a odgovor na treće ili četvrto pitanje bude potvrđan, treba li članak 32. stavak 1. točku (b) OUZP-a odnosno članak 57. stavak 1. točku (a) te uredbe tumačiti na način da je sudsko tijelo koje drugom tijelu javne vlasti odobri pristup podacima o stanju na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji obvezno, ako raspolaže informacijama o povredi sigurnosti osobnih podataka koju je u prošlosti počinilo tijelo kojem treba omogućiti takav pristup, pribaviti informacije o mjerama koje su poduzete u svrhu zaštite podataka te prilikom odlučivanja o odobrenju pristupa razmotriti primjerenost tih mjera?
6. Ako se na drugo pitanje odgovori na način da se primjenjuje pravo Unije te neovisno o odgovorima na treće ili četvrto pitanje, treba li članak 79. stavak 1. OUZP-a u vezi s člankom 47. [Povelje] tumačiti na način da u slučaju kad se nacionalnim pravom jedne od država članica Unije predviđa da se određene kategorije podataka mogu otkriti tek nakon sudskog odobrenja, sud koji daje to odobrenje mora po službenoj dužnosti osigurati zaštitu osoba čiji se podaci otkrivaju na način da od tijela javne vlasti koje traži pristup podacima i za koje je poznato da je počinilo povredu sigurnosti osobnih podataka zahtijeva da pruži informacije o mjerama poduzetima na temelju članka 33. stavka 3. točke (d) OUZP-a i njihovoj djelotvornoj primjeni?”

IV. Postupak pred Sudom

23. Pisana očitovanja podnijeli su Inspektorat, bugarska i poljska vlada te Europska komisija.

V. Analiza

24. U skladu sa zahtjevom Suda u ovom ću se mišljenju usredotočiti na prvo, treće i šesto prethodno pitanje.

A. Prvo prethodno pitanje

25. Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, u vezi s člankom 47. Povelje, tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis ili praksa kojima se članovima Inspektorata, koji su ovlašteni u stegovnim postupcima koji se odnose na suce i državne odvjetnike, dopušta da nastave izvršavati svoje dužnosti nakon isteka zakonom određenog trajanja njihova mandata. U okviru pisanih očitovanja bugarska i poljska vlada te Inspektorat zaključili su da Sud nije nadležan za odlučivanje o tom pitanju i da je ono

nedopušteno. Usto, valja podsjetiti na to da je na temelju ustaljene sudske prakse na samom Sudu da ispita uvjete pod kojima je nacionalni sud uputio pitanja kako bi provjerio postojanje vlastite nadležnosti ili dopuštenost zahtjeva koji mu je podnesen³.

1. Nadležnost

26. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, Sud nije nadležan za prethodno pitanje kada je očito da se odredba prava Unije koja podliježe tumačenju Suda ne primjenjuje⁴. Kada pravna situacija ne ulazi u područje primjene prava Unije, Sud nije nadležan o njoj odlučivati, a odredbe Povelje na koje se eventualno poziva ne mogu same po sebi biti temelj te nadležnosti⁵.

27. Kao prvo, kad je riječ o primjeni članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, valja podsjetiti na to da na temelju te odredbe države članice osiguravaju osobama pravne lijekove dostatne za osiguranje učinkovite pravne zaštite u područjima obuhvaćenima pravom Unije. Stoga je na državama članicama da predvide sustav pravnih lijekova i postupaka koji u navedenim područjima osiguravaju poštovanje djelotvornog sudske nadzora. Iz sudske prakse Suda proizlazi da se, kad je riječ o području primjene članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, navedena odredba odnosi na „područja obuhvaćena pravom Unije”, neovisno o situaciji u kojoj ga države članice provode, u smislu članka 51. stavka 1. Povelje⁶.

28. Cilj je članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a osobito njegova primjena na sva nacionalna tijela koja kao sudovi mogu odlučivati o pitanjima koja se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije i koja su stoga područja koja su obuhvaćena tim pravom. To je tako i u slučaju suda koji je uputio zahtjev, koji, naime, može biti pozvan, u svojstvu bugarskog redovnog suda, odlučivati o pitanjima koja se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije te je on, kao „sud” u smislu tog prava, dio bugarskog sustava pravnih lijekova „u područjima obuhvaćenima pravom Unije”, u smislu članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a, na način da taj sud treba ispunjavati zahtjeve djelotvorne sudske zaštite. Osim toga, valja podsjetiti na to da su, kao što to ističe poljska vlada, iako je ustrojstvo pravosuđa u državama članicama u njihovoj nadležnosti, one ipak prilikom izvršavanja te nadležnosti obvezne poštovati obveze koje za njih proizlaze iz prava Unije te osobito iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a⁷.

29. Iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da su sudu koji je uputio zahtjev članovi Inspektorata čiji je mandat istekao prije nekoliko godina podnijeli zahtjev za odobrenje otkrivanja bankovne tajne koja se odnosi na podatke o bankovnim računima nekoliko sudaca i članova njihove obitelji. Taj sud smatra da se, s obzirom na zadaće i ovlasti tog tijela u stegovnim postupcima, u takvoj situaciji, čiju je zakonitost potvrdio Konstitucionen sad (Ustavni sud), mogu javiti pitanja u pogledu zahtjeva neovisnosti pravosudnog sustava država članica koji se propisuje

³ Vidjeti presudu od 22. ožujka 2022., Prokurator Generalny (Stegovno vijeće Vrhovnog suda – Imenovanje) (C-508/19, EU:C:2022:201, t. 59.).

⁴ Presuda od 24. veljače 2022., Viva Telecom Bulgaria (C-257/20, EU:C:2022:125, t. 123.).

⁵ Rješenje od 18. travnja 2023., Vantage Logistics (C-200/22, EU:C:2023:337, t. 27.).

⁶ Presuda od 26. ožujka 2020., Miasto Łowicz i Prokurator Generalny (C-558/18 i C-563/18, EU:C:2020:234, t. 32. i 33.).

⁷ Vidjeti u tom smislu presudu od 26. ožujka 2020., Miasto Łowicz i Prokurator Generalny (C-558/18 i C-563/18, EU:C:2020:234, t. 34. i 36.). Ističem da se u nekoliko nedavnih presuda u kojima se postavlja pitanje nadležnosti Suda da odgovori na pitanje koje se odnosi na članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a (presude od 9. siječnja 2024., G. i dr. (Imenovanje sudaca redovnih sudova u Poljskoj) (C-181/21 i C-269/21, EU:C:2024:1, t. 57.); od 11. travnja 2024., Sapira i dr. (C-114/23, C-115/23, C-132/23 i C-160/23, EU:C:2024:290, t. 26.) i od 18. travnja 2024., OT i dr. (Ukidanje suda) (C-634/22, EU:C:2024:340, t. 24.)) došlo do potvrdnog zaključka samo na temelju tog razmatranja koje se odnosi na organizaciju pravosuđa a da se pritom nije uputilo na područje primjene te odredbe i pod uvjetom da nacionalno tijelo na koje se odnosi predmet može kao sud odlučivati o pitanjima koja se odnose na primjenu ili tumačenje prava Unije i koja stoga proizlaze iz područja koja su obuhvaćena tim pravom (presuda od 24. lipnja 2019., Komisija/Poljska (Neovisnost Vrhovnog suda) (C-619/18, EU:C:2019:531, t. 51.)).

pravom Unije, što opravdava pitanja upućena Sudu. Naime, članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a primjenjuje se u kontekstu postupka u kojem se postavlja pitanje usklađenosti nacionalnog propisa ili prakse koja može utjecati na neovisnost sudaca s pravom Unije. U tom pogledu valja naglasiti da je na svakoj državi članici da, na temelju prethodno navedenog članka, osigura da disciplinski sustav koji se primjenjuje na suce nacionalnih sudova u okviru njihova sustava pravnih lijekova u područjima obuhvaćenima pravom Unije poštuje načelo neovisnosti sudaca, tako da predvidi, među ostalim, intervenciju tijela koja sama ispunjavaju jamstva svojstvena djelotvornoj sudskoj zaštiti⁸.

30. Ističem da Inspektorat tvrdi, suprotno onomu što navodi sud koji je uputio zahtjev, da podaci o bankovnim računima sudaca o kojima je riječ, na koje se odnosi glavni postupak, nisu upotrijebljeni u okviru njegovih ovlasti izdavanja upozorenja u svrhu utvrđivanja stegovne odgovornosti tih sudaca, kao i da nema ovlast izricanja stegovne sankcije kao ni ovlast pokretanja stegovnog postupka, a potonju su tvrdnju također iznijele bugarska vlada i Komisija. U tom pogledu valja podsjetiti na to da je na Sudu da u okviru raspodjele ovlasti između sudova Unije i nacionalnih sudova uzme u obzir činjenični i pravni kontekst prethodnih pitanja kako je definiran odlukama o njihovom upućivanju. Prema tome, ispitivanje zahtjeva za prethodnu odluku ne može se provesti s obzirom na tumačenje nacionalnog prava koje je iznijela stranka glavnog postupka ili vlada države članice⁹.

31. Međutim, nije sporno da odluke kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku predstavljaju suštinsku proturječnost u pogledu, i samo u tom pogledu, opsega ovlasti Inspektorata u području stegovnih postupaka koji se vode protiv sudaca. Prema tome, iako Sofijski rajonen sad (Općinski sud u Sofiji) u prvom prethodnom pitanju upućuje na ovlast Inspektorata da izrekne stegovne sankcije protiv sudaca, navodi i članak 54. stavak 1. točke 5. i 6. Zakona o sudbenoj vlasti, u skladu s kojim Inspektorat u slučaju povreda „upozorava” nadležni kolegij Višija sadeben saveta (Vrhovno sudsko vijeće, Bugarska, u daljnjem tekstu: VSS) i „predlaže” takve sankcije, te navodi njegovu „ovlast izdavanja upozorenja u stegovnim postupcima”¹⁰, koju to tijelo i bugarska vlada konkretno opisuju u svojim očitovanjima. Stoga se sa sigurnošću može utvrditi da Inspektorat ima određenu nadležnost u stegovnim postupcima protiv bugarskih sudaca, odnosno barem nadležnost da predloži pokretanje stegovnog postupka s obzirom na činjenice utvrđene prilikom provjera koje je proveo, a Sud se, osim toga, treba ograničiti na sadržaj odluka kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku koje se odnose na mogućnost izricanja stegovnih mjera¹¹ kao posljedice provjere bankovnih podataka dobivenih nakon otkrivanja bankovne tajne¹².

⁸ Vidjeti u tom smislu presude od 20. travnja 2021., Republika (C-896/19, EU:C:2021:311, t. 39.) i od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce) (C-791/19, EU:C:2021:596, t. 80. i 164.).

⁹ Vidjeti u tom smislu presude od 30. travnja 2020., Nelson Antunes da Cunha (C-627/18, EU:C:2020:321, t. 38.) i od 8. svibnja 2024., Asociația „Forumul Judecătorilor din România” (Udruge sudaca) (C-53/23, EU:C:2024:388, t. 31.).

¹⁰ Vidjeti točke 20. i 48. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-332/23.

¹¹ U Izvješću Komisije o vladavini prava u Bugarskoj od 5. srpnja 2023. navodi se da su tri od dvanaest provjera integriteta koje je Inspektorat proveo 2022. dovele do „stegovnog postupka”.

¹² U svakom slučaju i u skladu s tvrdnjama samog Inspektorata, provjera imovinskih kartica sudaca obuhvaćena je politikom borbe protiv korupcije, uzimajući u obzir da je cilj prikupljanja bankovnih podataka da se provjeri usklađenost između imovine koju su prijavili suci i podataka koji su upisani, prijavljeni i potvrđeni u javnim registrima. U skladu s člankom 3. Zakona za protivodještviye na korupcijama i za otnemanje na nezakonno pridobitoto imuštvo (Zakon o borbi protiv korupcije i oduzimanju nezakonito stečene imovine) (DV br. 7 od 19. siječnja 2018., zadnji put izmijenjen, DV br. 104 od 30. prosinca 2022.), ta se borba vodi, među ostalim, prijavom dobara i interesa, provjerom te prijave, utvrđenjem sukoba interesa i nalažanjem „sankcija” kao i objavljivanjem imena osoba koje nisu podnijele prijavu ili čije se prijave smatraju neusklađenima s javnim registrima te imena osoba u pogledu kojih je utvrđen sukob interesa. Čak i ako se pretpostavi da se povrede koje se eventualno utvrde u pogledu izjave o interesima ne mogu smatrati stegovnim povredama koje su počinili suci o kojima je riječ, kao što to tvrdi Inspektorat, primjena takvih pravila može uvelike utjecati na tijek karijere sudaca i njihove uvjete života, čime se opravdava primjena mutatis mutandis članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a iz kojeg proizlazi zahtjev neovisnosti sudaca (vidjeti po analogiji presudu od 5. lipnja 2023., Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca) (C-204/21, EU:C:2023:442, t. 95. do 97.).

32. Kao drugo, kad je riječ o članku 47. Povelje, valja naglasiti da priznavanje prava na djelotvoran pravni lijek u konkretno određenom slučaju pretpostavlja da se osoba koja se na njega poziva koristi pravima ili slobodama zajamčenima pravom Unije ili da se protiv te osobe vodi kazneni postupak koji čini provedbu prava Unije u smislu članka 51. stavka 1. Povelje. Međutim, nije sporno da glavni postupak, s jedne strane, nije kontradiktoran jer osobe na čije se podatke odnosi zahtjev za odobrenje pristupa u njemu ne sudjeluju i stoga se ne mogu pozvati na povredu bilo kakvog prava i, s druge strane, nije u skladu s provedbom postupaka pokrenutih protiv tih osoba koji predstavljaju provedbu prava Unije. U tim okolnostima, članak 47. Povelje ne može se kao takav primijeniti u glavnom postupku. Međutim, budući da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UFEU-a nalaže svim državama članicama da uspostave pravne lijekove potrebne za osiguranje djelotvorne sudske zaštite u područjima obuhvaćenima pravom Unije, osobito u smislu članka 47. Povelje, potonju odredbu treba uzeti u obzir u svrhu tumačenja tog članka¹³.

2. Dopusštenost

33. Valja istaknuti da se, suprotno tvrdnjama Inspektorata, u ovom slučaju poštuju zahtjevi iz članka 94. Poslovnika Suda, osobito onaj predviđen u točki (c) tog članka. Naime, odluke kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku sadržavaju navode koji su dovoljni da Sudu omoguće shvaćanje razloga zbog kojih sud koji je uputio zahtjev traži tumačenje članka 19. stavka 1. drugog podstavka UFEU-a i članka 47. Povelje za potrebe glavnog postupka. Prvim pitanjem taj sud u biti želi doznati protivi li se tim odredbama nacionalni propis ustavne razine, kako ga tumači Konstitutionen sad (Ustavni sud), na temelju kojeg su članovi Inspektorata ostali na dužnosti nakon isteka zakonom određenog trajanja njihova mandata. Sud koji je uputio zahtjev na taj način želi dobiti pojašnjenje o problemu postupovne prirode o kojem treba odlučiti in limine litis jer se on odnosi na zakonitost postupka koji je pred njim pokrenulo tijelo koje postupa izvan zakonskog okvira kojim se definira njegov rad i stoga na samu nadležnost navedenog suda za odlučivanje o zahtjevu koji je podnijelo to tijelo. Doista, kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, na temelju članka 267. UFEU-a dopuštena su prethodna pitanja čiji je cilj omogućiti sudu koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku da in limine litis odluči o postupovnim poteškoćama kao što su one koje se odnose na njegovu nadležnost za odlučivanje u predmetu koji se pred njim vodi ili pak na pravne učinke koje treba odnosno ne treba priznati sudskoj odluci koja možda sprečava navedeni sud da nastavi s razmatranjem takvog predmeta¹⁴.

34. Nužnost tumačenja, u smislu članka 267. UFEU-a, koje se traži od Suda u prethodnom postupku, ipak pretpostavlja da sud koji je uputio zahtjev može izvući zaključke iz tog tumačenja i s obzirom na to tumačenje ocijeniti zakonitost pokretanja postupka pred njim te po potrebi odlučiti da ono nije zakonito. U ovom slučaju, iako iz odluka kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku ne proizlazi da taj sud, na temelju pravilâ nacionalnog prava, može tako postupati, sadržaj očitovanja bugarske vlade upućuje na to da bi to mogao biti slučaj. Naime, u tim se pravilima pojašnjava da nadležni sud, u okviru nadzora koji treba provesti na temelju Zakona o kreditnim institucijama, treba provjeriti je li zahtjev za otkrivanje bankovne tajne podnijelo tijelo javne vlasti ili javno tijelo koje je ovlašteno u tu svrhu i stoga je li u glavnom predmetu zahtjev podnio glavni inspektor ili inspektori Inspektorata. Takvim pojašnjenjem o prirodi ovlasti nadležnog suda potvrđuje se da taj sud može uzeti u obzir eventualan odgovor

¹³ Vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., RS (Učinak presuda ustavnog suda) (C-430/21, EU:C:2022:99, t. 34. i 37.).

¹⁴ Presuda od 13. srpnja 2023., YP i dr. (Ukidanje imuniteta i suspenzija suca) (C-615/20 i C-671/20, EU:C:2023:562, t. 47. i navedena sudska praksa)

Suda na njegovo prvo prethodno pitanje i da tumačenje odredbi prava Unije koje se traži u tom pitanju odgovara objektivnoj potrebi u vezi s odlukom koju bi sud koji je uputio zahtjev mogao donijeti u glavnom predmetu¹⁵.

3. Meritum

a) Uvodne napomene

35. Kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, zahtjev neovisnosti sudaca koji proizlazi iz članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a nalaže da pravila kojima se uređuje stegovni sustav koji se primjenjuje na suce sadržavaju nužna jamstva kako bi se izbjegla svaka opasnost od primjene takvog sustava kao sustava političke kontrole nad sadržajem sudskih odluka. U tom pogledu donošenje pravila – kojima se definiraju, među ostalim, ponašanja koja predstavljaju stegovne povrede i konkretno primjenjive sankcije, propisuje postupanje neovisnog tijela u skladu s postupkom kojim se u potpunosti jamče prava sadržana u člancima 47. i 48. Povelje, osobito prava obrane, i predviđa mogućnost osporavanja odluka stegovnih tijela pred sudom – predstavlja skup jamstava koja su bitna za očuvanje neovisnosti pravosuđa. K tomu, s obzirom na to da se mogućnošću otvaranja stegovne istrage kao takve može vršiti pritisak na osobe koje su zadužene za rješavanje spora, ključno je da tijelo nadležno za provođenje istraga i pokretanje stegovnog postupka, uključujući za predlaganje da se pokrene takav postupak, prilikom izvršavanja svojih zadaća djeluje na objektiv i nepristran način i da u tu svrhu bude zaštićeno od svih vanjskih utjecaja¹⁶.

36. U ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev dvoji u pogledu toga jesu li s načelom neovisnosti sudaca propisanim člankom 19. stavkom 1. drugim podstavkom UEU-a usklađena nacionalna pravila i prakse kojima se članovima Inspektorata dopušta da nastave izvršavati svoje dužnosti nakon isteka zakonom određenog trajanja njihova mandata predviđenog bugarskim Ustavom, i to s obzirom na opseg zadaća i ovlasti tog tijela. Kao što to proizlazi iz odluka kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, taj sud postavlja pitanje o tome postoji li u takvoj situaciji rizik od vanjskog utjecaja na aktivnosti Inspektorata ili pritiska koji on izvršava na sudbenu vlast.

37. Kao i u slučaju produljenja sudačkog mandata nakon dosezanja uobičajene dobne granice za odlazak u mirovinu¹⁷, čini mi se da samo države članice mogu odlučiti hoće li odobriti produljenje isteklih mandata članovima ustavnog tijela zaduženog za nadzor rada pravosuđa, ocjenjivanje integriteta sudaca i njihovih eventualnih sukoba interesa i, po potrebi, predlaganje VSS-u da se pokrenu stegovni postupci protiv tih sudaca. Međutim, države članice dužne su kod izbora svojeg ustavnog modela poštovati, među ostalim, zahtjev neovisnosti sudova koji proizlazi iz članka 2. i članka 19. stavka 1. drugog podstavka UEU-a. Tako su dužne osigurati da se s obzirom na vrijednost vladavine prava izbjegne svako slabljenje njihova zakonodavstva u području organizacije pravosuđa, suzdržavajući se od donošenja pravila koja mogu ugroziti neovisnost sudaca¹⁸.

¹⁵ Vidjeti u tom smislu presudu od 9. siječnja 2024., G. i dr. (Imenovanje sudaca redovnih sudova u Poljskoj) (C-181/21 i C-269/21, EU:C:2024:1, t. 69. do 72.).

¹⁶ Vidjeti u tom smislu presudu od 11. svibnja 2023., Inspectia Judiciară (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 48. i 49.).

¹⁷ Presuda od 24. lipnja 2019., Komisija/Poljska (Neovisnost Vrhovnog suda) (C-619/18, EU:C:2019:531, t. 110.).

¹⁸ Presuda od 5. lipnja 2023., Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca) (C-204/21, EU:C:2023:442, t. 74.).

38. U tom pogledu smatram da produljenje trajanja mandata članova sudskog inspekcijskog tijela koje je opravdano razlogom u općem interesu koji se temelji na nužnosti institucijskog kontinuiteta nije kao takvo dovoljno kako bi se zaključilo da postoji povreda prethodno navedenog načela neovisnosti¹⁹, tim više jer se od službenika takvog tijela ne traži da odlučuju u sporovima kao suci, nego da vode istrage i predlažu pokretanje stegovnih postupaka, tako da ne moraju nužno ispunjavati sve zahtjeve neovisnosti i nepristranosti koji se primjenjuju na suce²⁰.

39. Do produljenja isteklih mandata članova Inspektorata, nakon zastoja izbornog postupka za imenovanje njihovih nasljednika, došlo je u posebnom normativnom okviru. Osim što ne postoji nikakva pravna osnova (ni za načelo produljenja ni za njegovo trajanje²¹), valja naglasiti činjenicu da glavni inspektor i inspektori mogu biti ponovno izabrani, „ali ne na dva uzastopna mandata” i da se na izvršavanje njihovih dužnosti „primjenjuje samo zakon”. Stoga je došlo do produljenja mandata članova ustavnog tijela čija se zakonitost, koja proizlazi iz prvotnog imenovanja na mandate na određeno razdoblje, sada temelji samo na zakonskom okviru i poštovanju načela zakonitosti, iako se ne predviđaju ni nastavak mandata dok se ne razriješi zastoj ni čak trenutno produljenje tih mandata. Usto, tako postavljeno pitanje zakonitosti Inspektorata, koje se odnosi na povjerenje koje društvo ima u rad predmetnog tijela i na prihvaćanje njegovih odluka, posebno je važno u pogledu načina na koji se pred njim pokreće postupak, s obzirom na to da Inspektorat može postupati po službenoj dužnosti, ali i „na inicijativu građana” ili tijela javne vlasti, „uključujući suce”²². U tim okolnostima, produljenje de facto i sine die mandata članova Inspektorata može, prema mojem mišljenju, izazvati opravdavanje sumnje u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije tog tijela koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na pravosudnu aktivnost ili za političku kontrolu te aktivnosti²³.

40. Na sudu je koji je uputio zahtjev da u konačnici odluči o tom pitanju, nakon što provede ocjene potrebne u tu svrhu. Valja, naime, podsjetiti na to da članak 267. UFEU-a ne ovlašćuje Sud da primijeni pravila prava Unije u određenom predmetu, nego samo da odluči o tumačenju Ugovorâ i akata koje su donijele institucije Unije. Međutim, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, Sud može u okviru pravosudne suradnje uvedene tim člankom 267. UFEU-a na temelju elemenata u spisu pružiti nacionalnom sudu elemente tumačenja prava Unije koji mu mogu biti korisni u ocjeni učinaka pojedine odredbe tog prava. U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev morat će ocijeniti rizike povezane s produljenjem mandata članova Inspektorata s obzirom na zahtjev neovisnosti sudaca i državnih odvjetnika uzimajući u obzir propis o kojem je riječ u glavnom postupku kao takav i u njegovu nacionalnom pravno-činjeničnom kontekstu²⁴.

41. Kad je riječ o propisu iz glavnog postupka²⁵ i s obzirom na to da sud koji je uputio zahtjev pita Sud o utjecajima nastavka aktivnosti Inspektorata, nakon isteka mandata njegovih članova, s obzirom na zahtjev neovisnosti sudaca, valja provjeriti jesu li pravila kojima se uređuju

¹⁹ Vidjeti u tom smislu presudu od 18. svibnja 2021., *Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i dr.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19, EU:C:2021:393, t. 203.). Valja naglasiti da se glavni predmeti razlikuju od predmeta u kojem je donesena ta presuda, koji se odnosi na obično pojedinačno popunjavanje radnog mjesta koje je izričito predviđeno primjenjivim zakonodavstvom, uključujući i njegovo vremensko ograničenje, a da pritom sud koji je uputio zahtjev ne daje nikakve naznake niti postavlja pitanja o utjecaju trajanja produljenja predmetnog mandata s obzirom na zahtjev neovisnosti i nepristranosti sudaca i državnih odvjetnika.

²⁰ Vidjeti u tom smislu presudu od 11. svibnja 2023., *Inspeția Judiciară* (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 55.).

²¹ Kao primjer podsjećam na to da, u skladu s člankom 5. Statuta Suda Europske unije, „[o]sim u slučaju kada se primjenjuje članak 6., sudac ostaje na dužnosti sve dok njegov nasljednik ne stupi na dužnost”.

²² Članak 132.a bugarskog Ustava

²³ Vidjeti po analogiji presude od 24. lipnja 2019., *Komisija/Poljska (Neovisnost Vrhovnog suda)* (C-619/18, EU:C:2019:531, t. 78.) i od 11. svibnja 2023., *Inspeția Judiciară* (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 57.).

²⁴ Vidjeti po analogiji presudu od 11. svibnja 2023., *Inspeția Judiciară* (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 58. i 59.).

²⁵ Valja naglasiti da su bugarska vlada i Inspektorat jasno naveli da se propis o kojem je riječ u glavnom postupku nije izmijenio nakon isteka mandata članova potonjeg tijela.

organizacija i rad tog tijela osmišljena na način da kod pravnih subjekata ne mogu stvoriti nikakvu legitimnu sumnju u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije tog tijela koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na pravosudnu aktivnost ili za političku kontrolu te aktivnosti. Naime, ta pravila općenito mogu izravno utjecati na praksu navedenog tijela i stoga spriječiti ili, naprotiv, poticati poduzimanje stegovnih mjera čiji je cilj ili učinak izvršavanje pritiska na one koji su zaduženi za suđenje ili osiguravanje političke kontrole nad njihovim aktivnostima²⁶.

b) Način imenovanja i ovlasti članova Inspektorata

42. Kao prvo, nije sporno da uvjeti imenovanja članova Inspektorata održavaju izravnu vezu sa zakonodavnom vlasti jer te članove biraju zastupnici u parlamentu dvotrećinskom većinom glasova. Cilj tog zahtjeva kvalificirane većine jest ublažiti rizik od politizacije imenovanja pa tako i Inspektorata jer takva većina u načelu zahtijeva da se nadvladaju stranački interesi i da se stoga sporazumno izaberu osobe koje priznaje struka. Pragmatičniji pristup dovodi do zaključka da je učinkovitost tog mehanizma, čiji je cilj zajamčiti političku neutralnost javnih službenika, relativna jer ovisi o političkom kontekstu svake zemlje.

43. U tom pogledu, iz informacija kojima raspolaže Sud proizlazi da je postupak imenovanja inspektorâ, koji je povezan s njihovim ovlastima u odnosu na sudbenu vlast, izvor zabrinutosti za Europsku komisiju za demokraciju putem prava (takozvana Venecijanska komisija) i za Komisiju²⁷. Venecijanska komisija tako navodi da se dvotrećinska većina, u bugarskom kontekstu, često postiže zahvaljujući raspodjeli „kvota” u okviru tajnih političkih pregovora, što znači da u konačnici svaki inspektor može imati određene političke obveze prema nekoj stranki²⁸. Kad je riječ o Komisiji, ona je istaknula poteškoće povezane s postupkom odabira kandidata, pri čemu je u svojem Izvješću o vladavini prava u Bugarskoj za 2020. naglasila činjenicu da je Inspektorat sam podnio prijedlog za izmjenu Zakona o sudbenoj vlasti prema kojem bi glavnog inspektora i inspektore predlagala druga tijela, kao što su plenarna sjednica Vrhoven kasacionen sada (Vrhovni kasacijski sud, Bugarska) i Vrhoven administrativen sada (Vrhovni upravni sud, Bugarska) ili opće skupštine organizacija sudaca i strukovnih organizacija, a ne parlamentarni zastupnici²⁹. U svojem izvješću za 2023. Komisija je istaknula da nema nikakvog napretka u pogledu donošenja zakonodavnih reformi čiji je cilj poboljšati rad Inspektorata i izbjeći rizik od političkog utjecaja, osobito uključivanjem pravosudnih tijela u izbor njegovih članova.

44. Kao drugo, iz članka 132.a stavka 6. bugarskog Ustava proizlazi da je zadaća Inspektorata, koji postupa na temelju upozorenja, ali i po službenoj dužnosti, objektivno vrlo opsežna³⁰. U kontekstu koji obilježava postojanje brojnih mehanizama za nadzor bugarskih sudaca, Venecijanska komisija navodi da su ovlasti Inspektorata utvrđene općenito i neprecizno te da se često preklapaju s ovlastima VSS-a, zbog čega postoji rizik od zadiranja u stvarne ovlasti drugog tijela i njihova prijenosa na prvo tijelo. Naglašava da Inspektorat, osim istražnih ovlasti, može primijeniti

²⁶ Vidjeti u tom smislu presudu od 11. svibnja 2023., *Inspectia Judiciară* (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 50. i 51.).

²⁷ Komisija u svojim očitovanjima u više navrata upućuje na svoja godišnja izvješća o vladavini prava u Bugarskoj te na različita mišljenja Venecijanske komisije.

²⁸ Mišljenje Venecijanske komisije (CDL-AD (2017) 018, t. 58.). Ta komisija pojašnjava i da mehanizam kvalificirane većine nije učinkovit kad stranka vlade već ima potreban broj glasova kako bi sama postigla tu većinu.

²⁹ Venecijanska komisija u svojem mišljenju (CDL-AD (2017) 018, t. 59.) preporučuje da se vijećima VSS-a dodijeli ovlast da predlože određen broj kandidata za imenovanje u parlament kako bi se povećala politička neutralnost inspektorâ.

³⁰ Kao što to Venecijanska komisija sažeto navodi u svojem mišljenju (CDL-AD (2017) 018, t. 55.), to je tijelo nadležno za ispitivanje gotovo svih aspekata aktivnosti sudova, državnih odvjetništva, sudaca i državnih odvjetnika, odnosno unutarnje organizacije i načina rada, usklađenosti sudske prakse, financijskog stanja sudaca, njihove imovine i njihova ponašanja u privatnom životu.

mehanizam filtriranja na stegovne postupke i utvrditi da nije potrebno poduzeti daljnje mjere u odnosu na „upozorenja” koja su mu upućena u pogledu navodno protupravnog postupanja suca³¹.

c) Rizik od vanjskog utjecaja

45. Valja postaviti pitanje o jamstvima koja se eventualno predviđaju propisom o kojem je riječ u glavnom postupku u svrhu jamčenja nemogućnosti utjecaja vanjskih čimbenika na članove Inspektorata, osobito izravnih ili neizravnih utjecaja zakonodavne i izvršne vlasti koji mogu usmjeriti njihove odluke. Kao što je to navedeno, glavni inspektor i inspektori „neovisni” su i na izvršavanje njihovih dužnosti „primjenjuje se samo zakon” na temelju članka 132.a bugarskog Ustava. Potrebno je još navesti da Inspektorat ispituje nacrt proračuna pravosuđa, u dijelu koji se odnosi na njega, te ga podnosi VSS-u³². Bugarska vlada i Inspektorat slažu se da ne postoji nikakav pravni mehanizam koji bilo kojoj državnoj vlasti, a osobito zakonodavnoj vlasti koja je odgovorna za imenovanja, omogućuje da utječe na aktivnosti Inspektorata i, konkretnije, na aktivnosti čiji je cilj provjera imovinskih kartica sudaca. U skladu s člankom 57. Zakona o sudbenoj vlasti, provjere predviđene u okviru godišnjeg programa provode skupine koje se određuju nasumično, a kad je riječ o provjerama koje se provode slijedom upozorenja, inspektor i stručnjaci koji mu pomažu također se određuju nasumično. Pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, očito je da Inspektorat unutar bugarske ustavne organizacije ima određen stupanj organizacijske, funkcionalne i financijske autonomije koji može spriječiti izravne ili neizravne političke utjecaje na njegove članove.

46. Međutim, treba istaknuti da se, u skladu s navodima iz odluka kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, članove Inspektorata može opozvati³³. U mišljenju Venecijanske komisije (CDL-AD (2017) 018, t. 58. do 60.) navodi se da se nacionalnim propisom predviđa da se inspektore, kao suce, može opozvati prije isteka njihova mandata zbog „teške ili sustavne povrede službenih dužnosti, kao i radnji kojima se narušava ugled sudbene vlasti”. Prijedlog za opoziv može podnijeti jedna petina zastupnika bugarske Nacionalne skupštine ili opća sjednica VSS-a. Iako se taj propis može tumačiti na način da se njime konačna odluka prepušta bugarskoj Nacionalnoj skupštini, Venecijanska komisija smatra da takva odluka treba biti obuhvaćena ovlastima tog vijeća³⁴.

d) Navodna zlouporaba ovlasti

47. Valja uzeti u obzir jamstva koja su eventualno predviđena propisom o kojem je riječ u glavnom postupku kako bi se spriječilo da članovi Inspektorata zloupotrijebe ili nastave zloupotrebljavati ovlasti³⁵. U tom je pogledu zbog prethodnog utvrđenja o određenoj

³¹ Mišljenje Venecijanske komisije (CDL-AD (2017) 018, t. 54., 61. do 66.). U tom se mišljenju navodi da se ocjene VSS-a i provjere Inspektorata odnose na praktički iste elemente i nisu dio jednog uzastopnog postupka. Postoji preklapanje između inspekcija, ocjena i stegovnih postupaka zbog čega je opravdana revizija zakonodavstva kako ovlasti Inspektorata ne bi zadirale u ustavnu ovlast VSS-a.

³² Članak 54. Zakona o sudbenoj vlasti

³³ Članak 132.a stavak 10. bugarskog Ustava

³⁴ U presudi od 16. srpnja 2020., *Governo della Repubblica italiana (Status talijanskih mirovnih sudaca)* (C-658/18, EU:C:2020:572, t. 48. i 49.), Sud je odlučio da načelo nesmjernosti, čiju temeljnu važnost valja istaknuti, osobito nalaže da suci mogu ostati na dužnosti dok ne dosegnu dobnu granicu obveznog odlaska u mirovinu ili do isteka svojeg mandata, u slučaju da su imenovani na određeno vrijeme. Iako nema posve apsolutnu primjenu, od navedenog su načela moguća odstupanja samo zbog legitimnih i imperativnih razloga koji ih opravdavaju, uz poštovanje načela proporcionalnosti. Smatrao je i da jamstvo nesmjernosti tako nalaže da slučajevi razrješenja članova suda budu utvrđeni posebnim propisom, i to izričitim zakonskim odredbama u kojima su sadržana jamstva koja premašuju ona predviđena općim pravilima upravnog i radnog prava koja se primjenjuju u slučaju zloupotrebljavajućeg razrješenja. To bi se rasuđivanje svedeno moglo primijeniti, a da pritom ne treba uputiti na načelo nesmjernosti, u odnosu na članove ustavnog tijela čija je aktivnost povezana s izvršavanjem i integritetom sudbene vlasti.

³⁵ Vidjeti po analogiji presudu od 11. svibnja 2023., *Inspectia Judiciară* (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 60.).

institucionalnoj autonomiji Inspektorata, neovisno o tome koliko je ona pozitivna u području zaštite od izravnih ili neizravnih utjecaja, nužno da postoji okvir za aktivnosti tog tijela s obzirom na njegovu prirodu i opseg njegovih zadaća te njegove ovlasti.

48. Iz spisa podnesenog Sudu proizlazi da, na temelju propisa o kojem je riječ u glavnom postupku, Inspektorat ima obvezu transparentnosti³⁶ i da, kad je konkretnije riječ o aktivnosti provjere imovine sudaca, pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, njezino provođenje uređuje nekoliko odredbi. Nacionalnim propisom nalaže se Inspektoratu da na svojoj internetskoj stranici objavi izjave svih sudaca kao i popis osoba koje nisu podnijele izjavu u za to određenim rokovima, s tim da taj popis treba ukloniti sa stranice na kraju kalendarske godine na koju se odnosi³⁷. Kad je riječ o provjerama koje se odnose na integritet i eventualno postojanje sukoba interesa, postupak provjere imovinskih kartica sudaca završava u roku od šest mjeseci. Inspektorat je doista ovlašten zatražiti od nadležnog suda otkrivanje bankovne tajne kako bi dobio informacije o imovini i transakcijama na bankovnim računima sudaca, ali to vrijedi samo u slučaju kad ti suci odbiju pristup tim podacima, a i zakonom se i dalje izričito određuje da se provjera provodi usporedbom pruženih podataka s dobivenim informacijama³⁸.

49. Venecijanska komisija ipak je, s jedne strane, izrazila žaljenje zbog nedovoljne preciznosti propisa koji se odnosi na provedbu provjera i ovlasti Inspektorata, što dovodi, kao što je to navedeno, do preklapanja tih ovlasti s ovlastima VSS-a i, s druge strane, preporučila da istražne ovlasti inspektorâ ne bi trebale biti neograničene, nego pod nadzorom neovisnog tijela, primjerice VSS-a³⁹. Posebno je istaknula važnu ulogu glavnog inspektora koji donosi rješenje kojim se utvrđuje inspekcijski postupak i pruža opće organizacijske i metodološke smjernice za rad Inspektorata, odnosno ovlast donošenja općih pravila za koju Venecijanska komisija preporučuje da se povjeri drugom tijelu. Naglašava se da glavni inspektor, na temelju pritužbi koje su protiv sudaca podnijeli pojedinci, ima pravo naložiti izvanredne inspekcije uz one koje se godišnje planiraju, te definirati njihov predmet i njihove rokove. Usto, glavni inspektor može „nadzirati rad inspektorâ” u određenim slučajevima te je on, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, žalbeno tijelo u odnosu na inspektore i ima ovlast da poništi ili izmijeni „izvješća o inspekciji” koja su mu upućena nakon prigovorâ suca nad kojim se provodi provjera⁴⁰.

50. U tom pogledu podsjećam na to da koncentracija važnih ovlasti u rukama ravnatelja tijela nadležnog za vođenje istraga i sudjelovanje u provođenju stegovnog postupka može tom ravnatelju, s obzirom na to da mu u praksi daje široku diskreciju u provedbi stegovnih postupaka protiv sudaca, a da pritom ne poduzme daljnje mjere u odnosu na upozorenja, olakšati korištenje sustavom stegovnih mjera koji se primjenjuje na suce kako bi utjecao na njihovu aktivnost. Stoga bi propis kojim se ravnatelju tog tijela dodjeljuju ovlasti poput onih koje su povjerene glavnom inspektoru propisom o kojem je riječ u glavnom postupku mogao kod pravnih subjekata stvoriti legitimnu sumnju u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije tog tijela koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na pravosudnu aktivnost ili za političku kontrolu te aktivnosti⁴¹.

³⁶ To tijelo svake godine treba podnijeti izvješće o radu općoj sjednici VSS-a i pružiti javne informacije o svojim aktivnostima, osobito objavljivanjem svojeg godišnjeg izvješća o radu na svojoj internetskoj stranici (članak 132.a stavci 8. i 9. bugarskog Ustava i članak 54. stavci 12. i 14. Zakona o sudbenoj vlasti).

³⁷ Članak 175.c Zakona o sudbenoj vlasti

³⁸ Članak 175.e stavak 6. i članak 175.f stavak 1. Zakona o sudbenoj vlasti Tako dobivene informacije ne objavljuju se u skladu s tvrdnjama Inspektorata čiji su članovi uostalom obvezani povjerljivošću na temelju članka 20. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

³⁹ Mišljenje Venecijanske komisije (CDL-AD (2017) 018, t. 61. do 72.)

⁴⁰ Mišljenje Venecijanske komisije (CDL-AD (2017) 018, t. 69., 70. i 73.)

⁴¹ Vidjeti u tom smislu presudu od 11. svibnja 2023., *Inspectia Judiciară* (C-817/21, EU:C:2023:391, t. 56. i 57.).

51. Pitanje ograničavanja aktivnosti Inspektorata podrazumijeva provjeru postojanja eventualnih jamstava djelotvorne sudske zaštite u korist sudaca o kojima je riječ. U ovom slučaju valja utvrditi da postupak otkrivanja bankovne tajne o kojem je riječ u glavnom postupku nije kontradiktoran, da je nadzor koji provodi nadležan sud u najmanju ruku ograničen i da se protiv njegove odluke ne može podnijeti pravni lijek⁴². Međutim, može se napomenuti da se u odlukama kojima se upućuje zahtjev za prethodnu odluku upućuje na članak 175.h Zakona o sudbenoj vlasti kojim se predviđa mogućnost osoba o kojima je riječ da pruže pisana objašnjenja i dokaze prilikom provjere pruženih podataka koju Inspektorat provodi nakon što dobije podatke o stanju i transakcijama na bankovnim računima tih osoba. Venecijanska komisija ističe da se rezultati inspekcije iznose u pisanom obliku i podnose sucu o kojem je riječ koji može podnijeti prigovor glavnom inspektoru, a on treba dati obrazložen odgovor⁴³.

e) Praksa inspekcije

52. Sud koji je uputio zahtjev također ima pravo uzeti u obzir način na koji to tijelo obavlja svoju ustavnu zadaću i na koji izvršava svoje različite ovlasti, osobito ako to čini, od isteka mandata svojih članova, na način koji može dovesti u sumnju njegovu neovisnost u odnosu na zakonodavnu i izvršnu vlast⁴⁴.

53. Iz zahtjevâ za prethodnu odluku proizlazi da se jedini događaj koji sud koji je uputio zahtjev navodi u pogledu aktivnosti Inspektorata odnosi na nezakonitu objavu osobnih podataka nekoliko sudaca na njegovoj internetskoj stranici 2019., nakon koje je tom tijelu izrečena novčana kazna. Osim što je ta činjenica prethodila produljenju mandata o kojima je riječ, ne može se analizirati kao primjer izravnog ili neizravnog vanjskog utjecaja izvršne ili zakonodavne vlasti ili kao zlouporaba ili nastavak zlouporabe ovlasti koju izvršavaju članovi Inspektorata, a čiji je cilj ili učinak izvršavanje pritiska na one koji su zaduženi za suđenje ili osiguravanje političke kontrole nad njihovim aktivnostima. Naime, u skladu s navodima suda koji je uputio zahtjev, sporna objava posljedica je pojedinačnog propusta službenika Inspektorata, koji nije ni glavni inspektor ni inspektor, te koji prethodno nije anonimizirao podatke, zbog čega je otpušten.

f) Trajanje produljenja mandata

54. Među relevantnim elementima nacionalnog pravno-činjeničnog konteksta koje sud koji je uputio zahtjev treba uzeti u obzir nalazi se i trajanje produljenja mandata, u ovom slučaju riječ je o produljenju duljem od tri godine u trenutku pokretanja postupka pred tim sudom. U tom pogledu, u odgovoru na tvrdnju suda koji je uputio zahtjev prema kojoj Inspektorat nastavlja izvršavati svoje dužnosti „a da se jasno nije utvrdio datum isteka njegova mandata”, bugarska vlada i Inspektorat podsjetili su na to da je Konstitucionen sad (Ustavni sud) u svojoj presudi iz 2022. jasno naveo da trajanje izvršavanja njegovih dužnosti ovisi o nastanku predvidljivog budućeg događaja, odnosno da ih izvršava „dok Nacionalna skupština ne izabere glavnog inspektora ili inspektore”.

55. Nije sporno da članovi Inspektorata i dalje izvršavaju svoje dužnosti nakon isteka njihova mandata zbog nemogućnosti Nacionalne skupštine da 2020. izabere njihove nasljednike. Međutim, spis podnesen Sudu ne sadržava nijedan element na temelju kojeg se može smatrati da

⁴² Članak 62. stavak 7. Zakona o kreditnim institucijama

⁴³ Mišljenje Venecijanske komisije (CDL-AD (2017) 018, t. 73.)

⁴⁴ Vidjeti u tom smislu presudu od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda) (C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, t. 144.).

će se ta situacija ispraviti u bližoj ili daljoj budućnosti. Osim nepostojanja bilo kakvog zakonskog mehanizma za uklanjanje zastoja imenovanja, koji se sastoji od smanjenja potrebne kvalificirane većine ili prijenosa nadležnosti za imenovanje na neutralno tijelo, važno je istaknuti da čak pet drugih neovisnih nadzornih tijela također djeluje na temelju isteklog mandata⁴⁵. Stoga je očito, pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, da trajanje izvršavanja dužnosti inspektorâ, nakon isteka njihova mandata, ovisi o nastanku budućeg događaja čiji je datum nastupanja nepredvidljiv, što omogućuje da se trajanje produljenja tih mandata kvalificira kao neodređeno. Međutim, iako je suspenzija aktivnosti Inspektorata na jednako dugo razdoblje nakon zastoja postupka za imenovanje nedvojbeno zabrinjavajuća, jednako je zabrinjavajuće i produljenje mandata njegovih članova na neodređeno razdoblje.

56. Naime, čini mi se da se legitimna zabrinutost koja je prethodno istaknuta u pogledu odabira kandidata na radna mjesta inspektorâ, načina imenovanja osoba o kojima je riječ, mogućnosti njihova opoziva na zahtjev jedne petine zastupnika, preklapanja ovlasti Inspektorata i VSS-a zbog nepreciznosti primjenjivog zakonodavstva i opsega ovlasti glavnog inspektora, povećava zbog činjenice da članovi Inspektorata obavljaju svoje aktivnosti na temelju isteklih mandata od siječnja ili veljače 2020.⁴⁶. Neovisno o tome što u spisu podnesenom Sudu ne postoji konkretan primjer provjere ili prijedloga stegovnog postupka koji može upućivati na vanjski utjecaj ili zlouporabu ovlasti Inspektorata, nastavak rada takvog tijela, pri čemu ne postoji točno i određeno vremensko ograničenje, samo povećava rizik od nastanka takvog događaja⁴⁷.

57. Osim nesigurnosti u pogledu razvoja pojedinačne situacije članova Inspektorata, produljenje a priori mandata osoba o kojima je riječ na neodređeno razdoblje, pri čemu se nisu definirale prikladne mjere za brzo uklanjanje zastoja postupka za ponovni izbor članova tog tijela, dovodi do toga da se ustavnom mehanizmu kojim se taj postupak uređuje oduzima svaki smisao i, uzimajući u obzir sastav i rad Inspektorata, da pojedinci opravdano posumnjaju u otpornost tog tijela na vanjske čimbenike, a osobito na izravan ili neizravan utjecaj zakonodavne vlasti, kao i u njegovu neutralnost u odnosu na suprotstavljene interese, te stoga može dovesti do izostanka dojma neovisnosti ili nepristranosti tog tijela, što može ugroziti povjerenje koje navedeni pojedinci moraju imati u pravosuđe u demokratskom društvu⁴⁸. U takvim se okolnostima ne može smatrati da Inspektorat u svim situacijama funkcionira na način koji stavlja izvan svake sumnje njegovu nepristranost⁴⁹.

58. Produljenje mandata članova tijela kao što je Inspektorat, prema mojem mišljenju, treba priznati samo iznimno i privremeno, što podrazumijeva da je potrebno u najkraćem mogućem roku ponovno uspostaviti normalan rad, i stoga uopće nije u skladu sa strogom primjenom načela kontinuiteta koja ne smije dovesti, kako se ne bi povrijedilo načelo proporcionalnosti, do mogućnosti produljenja na neodređeno razdoblje mandata koji je istekao i koji se, u ovom slučaju, ne može odmah obnoviti. Utvrđeno produljenje mandata članova Inspektorata za više od tri godine, pri čemu ne postoji nikakva razumna mogućnost da se u kratkom roku prekine zastoj

⁴⁵ Vidjeti Izvješće Komisije o vladavini prava u Bugarskoj za 2022. i 2023. Zanimljivo je naglasiti da se slična situacija dogodila u pogledu bivšeg glavnog inspektora čiji je mandat u praksi produljen za dvije godine i podsjetiti na to da su zakonodavne ili ustavne izmjene koje se odnose na izmjenu sastava Inspektorata i dalje samo u fazi razmatranja.

⁴⁶ To Komisija u biti navodi u Izvješću o vladavini prava u Bugarskoj za 2022., pri čemu svoju tvrdnju povezuje s onom koja se odnosi na povećanje zabrinutosti u pogledu rada i sastava VSS-a, uključujući u okviru stegovnih postupaka.

⁴⁷ U presudi od 8. travnja 2014., Komisija/Mađarska (C-288/12, EU:C:2014:237, t. 52. i 53.), koja se odnosi na nacionalni propis kojim je prijevremeno okončan mandat direktora nadzornog tijela u području zaštite podataka, Sud je odlučio da funkcionalna neovisnost nije sama po sebi dovoljna da bi sačuvala nadzorna tijela od svakog izvanjskog utjecaja i da je sam rizik da nacionalna tijela za javnu kontrolu mogu izvršiti politički utjecaj na odluke nadzornih tijela dovoljan da spriječi navedena tijela u neovisnom izvršavanju zadataka.

⁴⁸ Vidjeti u tom smislu presudu od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda) (C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, t. 153.).

⁴⁹ Vidjeti po analogiji presudu od 8. travnja 2014., Komisija/Mađarska (C-288/12, EU:C:2014:237, t. 55.).

postupka za imenovanje, nije iznimno i privremeno. Naposljetku, dodajem da funkcionalni status quo nikako ne može povećati odgovornost političkog tijela koje ne ispunjava svoje obveze, a koje želi, ovisno o slučaju, zadržati na dužnosti osobe s odgovarajućim političkim sklonostima i izbjeći ponovni izbor članova Inspektorata na temelju otvorenijeg načina odabira kandidata.

59. S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo prethodno pitanje valja odgovoriti da članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, u vezi s člankom 47. Povelje, treba tumačiti na način da mu se protivi propis, kako ga se tumači u nacionalnoj sudskoj praksi, kojim se članovima nekog tijela, koje je parlament imenovao na mandate na unaprijed određeno razdoblje koji se ne mogu uzastopno obnavljati i koji su ovlašteni za provjeru aktivnosti i integriteta sudaca i državnih odvjetnika, kao i za predlaganje pokretanja stegovnih postupaka protiv njih, dopušta da nastave izvršavati svoje dužnosti, de facto i na neodređeno razdoblje, nakon isteka njihova mandata, pri čemu se nisu definirale prikladne mjere za brzo uklanjanje zastoja postupka za ponovni izbor članova tog tijela, s obzirom na to da taj propis nije osmišljen na način da kod pravnih subjekata ne može stvoriti nikakvu legitimnu sumnju u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije tog tijela koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na aktivnost tih sudaca i tih državnih odvjetnika ili za političku kontrolu te aktivnosti.

B. Treće prethodno pitanje

60. Trećim prethodnim pitanjem od Suda se traži da utvrdi određuje li sud, koji tijelu javne vlasti odobrava pristup osobnim podacima koji se odnose na stanje na bankovnim računima sudaca i njihove obitelji, sredstva ili svrhe obrade i može li ga se stoga kvalificirati kao „voditelja obrade” u smislu članka 4. točke 7. OUZP-a.

61. Kako bi se odgovorilo na to pitanje, potrebno je odrediti okvir i mjesto postupka „obrade” osobnih podataka o kojima je riječ u glavnom postupku⁵⁰.

62. U tu svrhu valja naglasiti da pojam „obrada” obuhvaća svaki postupak koji se obavlja na osobnim podacima ili na skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su, među ostalim, „prikupljanje”, „obavljanje uvida”, „uporaba”, „otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način”. Usto, obradu osobnih podataka mogu činiti jedan ili više postupaka, pri čemu se svaki od njih odnosi na jednu od različitih faza od kojih se obrada osobnih podataka može sastojati⁵¹.

63. Iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da sudsko tijelo odobrava da banka pruži Inspektoratu informacije koje se odnose na račune i depozite sudaca i članova njihove obitelji. Zatim te informacije, koje je čuvala banka, Inspektorat prikuplja, obavlja uvid u njih i upotrebljava ih u svrhu otkrivanja eventualnog sukoba interesa. Iz toga proizlazi da stavljanje na raspolaganje informacija obuhvaćenih bankovnom tajnom koje je odobrilo pravosudno tijelo predstavlja postupak obrade, koji je dio postupka od nekoliko faza koje uzastopno uključuju banku, sudsko tijelo i Inspektorat.

⁵⁰ Valja pojasniti da pojam „voditelj obrade” pretpostavlja postojanje „obrade” osobnih podataka. Vidjeti u tom smislu presudu od 11. siječnja 2024., État belge (Podaci koje obrađuje službeni list) (C-231/22, EU:C:2024:7, t. 26.).

⁵¹ Presuda od 29. srpnja 2019., Fashion ID (C-40/17, EU:C:2019:629, t. 72.). Radi sveobuhvatnosti, naglašavam da se ta presuda odnosi na tumačenje pojma „obrada” koji je definiran u članku 2. točki (b) Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.). Iako ta direktiva više nije na snazi i iako ju je zamijenio OUZP, tumačenje koje je utvrdio Sud i dalje je relevantno u okviru primjene OUZP-a. Naime, definicija tog pojma ista je u obama instrumentima, osim manjih formalnih izmjena.

64. S obzirom na to, valja odrediti može li se sud koji odobrava to otkrivanje kvalificirati kao „voditelj obrade” u smislu članka 4. točke 7. OUZP-a.

65. U tom pogledu valja podsjetiti na to da je cilj OUZP-a, kao što to proizlazi iz njegova članka 1. i uvodnih izjava 1. i 10., među ostalim, osiguranje visoke razine zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca, osobito njihova prava na privatnost u vezi s obradom osobnih podataka, utvrđenog u članku 8. stavku 1. Povelje i članku 16. stavku 1. UFEU-a. U tu je svrhu zakonodavac Unije donio široku definiciju⁵² pojma „voditelj obrade” čiji je cilj da se osigura učinkovita i potpuna zaštita ispitanih⁵³.

66. Pojam „voditelj obrade” neodvojivo je povezan s nadzorom koji osoba ili tijelo provodi nad obradom osobnih podataka⁵⁴. Konkretnije, u članku 4. točki 7. OUZP-a pojam „voditelj obrade” definira se kao fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili bilo koje drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka⁵⁵. U tom se članku navodi i da se, kada su svrhe i sredstva obrade utvrđeni, osobito pravom države članice, može imenovati voditelj obrade ili se tim pravom mogu predvidjeti posebni kriteriji za to imenovanje.

67. Stoga iz teksta tog članka proizlazi da se utvrđivanje voditelja obrade temelji na dvjema metodama. Naime, valja ispitati utvrđuju li pravna osoba ili tijelo, sami ili zajedno, svrhe i sredstva obrade o kojoj je riječ ili su oni utvrđeni nacionalnim pravom.

68. Ako se određivanje svrha i sredstava obrade tako provodi u skladu s nacionalnim pravom, valja provjeriti, prema najnovijoj sudskoj praksi, je li tim pravom voditelj obrade imenovan ili se njime predviđaju posebni kriteriji za njegovo imenovanje. Imenovanje voditelja obrade u nacionalnom pravu može biti ne samo izričito nego i prešutno. U potonjem slučaju ipak se zahtijeva da to određivanje s dovoljnom sigurnošću proizlazi iz uloge, zadaće i ovlasti koje su dodijeljene dotičnoj osobi ili subjektu⁵⁶.

69. U ovom slučaju iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da je na temelju članka 132.a stavka 6. bugarskog Ustava Inspektorat osobito zadužen za provedbu provjera integriteta i sukoba interesa sudaca. U tu svrhu provjerava, u skladu sa Zakonom o sudbenoj vlasti⁵⁷, imovinske kartice sudaca i izjave o interesima koje mu trebaju podnijeti suci. Inspektorat objavljuje te kartice i izjave na svojoj internetskoj stranici te ih čuva u elektroničkom javnom

⁵² Presuda od 24. veljače 2022., Valsts ieņēmumu dienests (Obrada osobnih podataka u porezne svrhe) (C-175/20, EU:C:2022:124, t. 35.)

⁵³ Presuda od 7. ožujka 2024., IAB Europe (C-604/22, EU:C:2024:214, t. 53. do 55. i navedena sudska praksa)

⁵⁴ Vidjeti u tom pogledu Smjernice 07/2020 o pojmovima voditelja i izvršitelja obrade u Općoj uredbi o zaštiti podataka, donesene 7. srpnja 2021., dostupne na sljedećoj internetskoj adresi: https://edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_hr.pdf, t. 20., u skladu s kojima se „poj[am] voditelja obrade odnosi [...] na utjecaj voditelja obrade tijekom obrade, na temelju izvršenja ovlasti donošenja odluka. Voditelj obrade je tijelo koje odlučuje o određenim ključnim elementima obrade”.

⁵⁵ Izraz „svrhe” upućuje na „uzrok” obrade osobnih podataka, odnosno na razloge te obrade i ciljeve koji se njome nastoje postići. Izraz „sredstva” upućuje na „metodu” te obrade, odnosno na način na koji se ona provodi. Sredstva obrade stoga obuhvaćaju njezine tehničke i organizacijske elemente, kao što su pohrana, dostupnost i razdoblje pohrane osobnih podataka. Vidjeti u tom pogledu Bygrave, L. A. i Tosoni, L., „Article 4(7). Controller”, u Kuner, C., Bygrave, L. A., Docksey, C., i Drechsler, L. (dir.), *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, Oxford University Press, Oxford, 2020., str. 150.

⁵⁶ Presuda od 11. siječnja 2024., État belge (Podaci koje obrađuje službeni list) (C-231/22, EU:C:2024:7, t. 29. i 30.). Vidjeti i Smjernice 07/2020 o pojmovima voditelja i izvršitelja obrade u Općoj uredbi o zaštiti podataka, donesene 7. srpnja 2021., t. 24., u skladu s kojima je „češći [...] slučaj da će umjesto izravnog imenovanja voditelja obrade ili utvrđivanja kriterija za njegovo imenovanje zakonom nekome biti određen zadatak ili propisana dužnost da prikuplja i obrađuje određene podatke. U [tom] je slučaj[u] svrha obrade često određena zakonom. Voditelj obrade obično će biti onaj koji je zakonom predviđen za ostvarenje te svrhe, odnosno tog javnog zadatka”.

⁵⁷ Upućujem na članak 54. stavak 1. točku (8), članak 175.a stavak 1. i članak 175.b stavak 4. Zakona o sudbenoj vlasti.

registru⁵⁸. Osim toga, iz članka 20. Zakona o zaštiti osobnih podataka proizlazi da su članovi Inspektorata dužni ne otkrivati informacije obuhvaćene tajnama zaštićenima zakonom za koje su saznali prilikom izvršavanja svoje aktivnosti.

70. Kako bi ispunio svoju zadaću, Inspektorat može od bankovne institucije dobiti informacije o računima i depozitima sudaca i članova njihove obitelji. Postupak pred sudom koji je uputio zahtjev obuhvaćen je tim okvirom. Naime, ako ispitanici nisu dali privolu za to pružanje informacija, Inspektorat može, u skladu s člankom 175.e stavkom 6. Zakona o sudbenoj vlasti i člankom 62. stavkom 6. Zakona o kreditnim institucijama, tražiti od Rajonen sada (Općinski sud) da naloži banci da otkrije podatke obuhvaćene bankovnom tajnom.

71. U skladu s člankom 62. stavkom 7. potonjeg zakona, taj sud donosi odluku najkasnije 24 sata nakon primitka tog zahtjeva i pritom određuje razdoblje na koje se odnose podaci obuhvaćeni bankovnom tajnom. Iz informacija koje je pružio sud koji je uputio zahtjev⁵⁹, kao i iz očitovanja koja je podnijela bugarska vlada⁶⁰, proizlazi da Rajonen sad (Općinski sud) samo nadzire, s jedne strane, je li zahtjev podnijelo tijelo javne vlasti ili javno tijelo iz članka 62. stavka 6. Zakona o kreditnim institucijama i, s druge strane, imaju li osobe, na čije se račune odnosi zahtjev za otkrivanje bankovne tajne, obvezu podnošenja izjave u smislu Zakona o sudbenoj vlasti.

72. Iz tog prikaza proizlazi da u okviru postupka uvedenog bugarskim pravom Rajonen sad (Općinski sud) provodi, kao što to naglašava sud koji je uputio zahtjev, samo formalan nadzor zahtjeva za otkrivanje informacija obuhvaćenih bankovnom tajnom koje mu je podnio Inspektorat.

73. U tom pogledu ističem da taj sud, pred kojim se postupak pokreće na inicijativu Inspektorata, treba odlučiti o tim zahtjevima u posebno kratkom roku a da pritom ne može ocijeniti relevantnost tog otkrivanja s obzirom na cilj otkrivanja sukoba interesa ni načine stavljanja tih podataka na raspolaganje i njihovu kasniju upotrebu koju izvršava Inspektorat. Osim toga, te informacije banka pruža izravno Inspektoratu, koji treba osigurati njihovu povjerljivost. To tijelo pregledava račune sudaca i članova njihove obitelji kako bi provjerilo sastav njihove imovine i ispitalo, u skladu sa zadaćom koja mu je povjerena bugarskim Ustavom, integritet sudaca te provjerilo eventualno postojanje sukoba interesa.

74. Iz tih elemenata zaključujem da sud nema ovlast određivanja svrha i sredstava obrade osobnih podataka obuhvaćenih bankovnom tajnom.

75. Suprotno tomu, očito je da su bugarskim pravom određeni, barem implicitno, svrhe i sredstva obrade tih podataka i da je Inspektorat imenovan kao voditelj te obrade u smislu članka 4. točke 7. OUZP-a.

76. U skladu s time, iz tog određivanja svrha i sredstava obrade proizlazi da sud koji odobrava pružanje tih informacija Inspektoratu, uzimajući u obzir ulogu, zadaću i ovlasti koje su mu dodijeljene nacionalnim pravom, bugarski zakonodavac nije imenovao za izvršavanje takve odgovornosti. Uostalom, čini mi se da sama okolnost da pružanje navedenih informacija ovisi o odobrenju koje daje sud nije dovoljna da se taj sud kvalificira kao „voditelj obrade” tih podataka.

⁵⁸ Ti se zahtjevi predviđaju člankom 175.c stavkom 6. i člankom 175.d stavkom 1. Zakona o sudbenoj vlasti.

⁵⁹ Vidjeti točku 63. odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-332/23.

⁶⁰ Vidjeti točku 26. tih očitovanja.

Naime, iz prethodno navedenih elemenata proizlazi da je jedini cilj tog odobrenja omogućiti Inspektoratu da obradi osobne podatke koje mu je pružila banka, u skladu sa svrhama i sredstvima određenima bugarskim pravom.

77. S obzirom na sve te elemente, očito je da se sud, koji tijelu javne vlasti odobrava pristup stanju na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji pod jedinim uvjetom da prethodno provjeri da je taj zahtjev podnijelo takvo tijelo i da se on odnosi na osobe koje imaju obvezu podnošenja svoje imovinske kartice, ne može, s obzirom na svoju ulogu, zadaće i ovlasti koje su mu dodijeljene nacionalnim pravom, kvalificirati kao voditelj obrade tih osobnih podataka u smislu članka 4. točke 7. OUZP-a.

C. Šesto prethodno pitanje

78. Šesto prethodno pitanje postavlja se neovisno o odgovoru koji Sud treba dati na treće i četvrto pitanje. Sud koji je uputio zahtjev u biti želi doznati nalaže li se člankom 79. stavkom 1. OUZP-a, u vezi s člankom 47. Povelje, pravosudnom tijelu, koje odlučuje o zahtjevu za otkrivanje osobnih podataka koje traži tijelo javne vlasti, da po službenoj dužnosti osigura zaštitu osoba o čijim je podacima riječ, tako da od tog tijela zatraži da mu pruži sve informacije o sigurnosnim mjerama poduzetima na temelju članka 33. stavka 3. točke (d) OUZP-a i o njihovoj djelotvornoj provedbi, uzimajući u obzir da je poznato da je navedeno tijelo u prošlosti počinilo povredu sigurnosti osobnih podataka.

79. U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev ističe da postupak koji se vodi pred njim nije proturječan jer osobe na koje se odnosi zahtjev za otkrivanje stanja na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji nisu stranke u tom postupku⁶¹. Smatra da bi se, ako bi se ograničio, kao što se to zahtijeva bugarskim zakonom, na isključivo formalno ispitivanje tih zahtijeva, ispitanicima oduzelo pravo na djelotvoran pravni lijek zajamčen odredbama članka 79. stavka 1. OUZP-a, u vezi s člankom 47. Povelje.

80. Iz toga proizlazi da je, kako bi se odgovorilo na to prethodno pitanje, potrebno odrediti nalaže li se tim odredbama sudu, koji odlučuje u okviru takvog postupka, obveza da po službenoj dužnosti nadzire dostatnost mjera čiji je cilj spriječiti svaku naknadnu povredu sigurnosti osobnih podataka čije se otkrivanje traži.

81. Prema mojem mišljenju, iz cilja odredbi članka 79. stavka 1. OUZP-a proizlazi da odgovor na to pitanje može biti samo niječan.

82. U tom pogledu, čini mi se da problematiku sigurnosti informacija obuhvaćenih bankovnom tajnom koju ističe sud koji je uputio zahtjev treba razmotriti s obzirom na obveze koje ima voditelj obrade, na čija je ključna obilježja potrebno podsjetiti.

83. Kao prvo, voditelj obrade dužan je spriječiti svaku povredu sigurnosti osobnih podataka. Konkretnije, na temelju članka 5. stavka 2. OUZP-a, voditelj je odgovoran za poštovanje načela koja se odnose na obradu tih podataka iz stavka 1. tog članka i mora biti u mogućnosti dokazati da se ta načela poštuju. Točnije, taj voditelj mora, u skladu s načelom cjelovitosti i povjerljivosti osobnih podataka koje je sadržano u članku 5. stavku 1. točki (f) te uredbe, osigurati da takvi podaci budu obrađivani na način kojim se osigurava njihova odgovarajuća sigurnost primjenom

⁶¹ Valja pojasniti i da se u skladu s člankom 62. stavkom 7. Zakona o kreditnim institucijama protiv odluke Rajonen sada (Općinski sud) ne može podnijeti pravni lijek.

odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera. U skladu s člankom 32. stavkom 1. navedene uredbe, te mjere trebaju osigurati odgovarajuću razinu sigurnosti s obzirom na rizik koji ta obrada predstavlja.

84. Kao drugo, voditelj obrade dužan je reagirati na svaku povredu sigurnosti osobnih podataka. U tu se svrhu člankom 33. stavkom 1. OUZP-a tom voditelju nalaže da izvršiti nadležno nadzorno tijelo o predmetnoj povredi, tako da opiše, u skladu sa stavkom 3. točkom (d) tog članka, mjere koje predlaže da se poduzmu za rješavanje problema povrede, uključujući prema potrebi mjere umanjivanja njezinih mogućih štetnih posljedica.

85. Upravo u kontekstu tih odredbi valja ispitati predmet pravnog lijeka predviđenog člankom 79. stavkom 1. OUZP-a. U tom pogledu valja podsjetiti na to da je u poglavlju VIII. te uredbe, naslovljenom „Pravna sredstva, odgovornost i sankcije”, zakonodavac Unije u korist ispitanika na koje se odnosi obrada osobnih podataka uveo različita pravna sredstva pred upravnim ili sudskim tijelima, pri čemu je naveo da se svako od njih mora moći koristiti ne dovodeći u pitanje ostala⁶².

86. Najprije, člankom 77. stavkom 1. OUZP-a predviđa se da svaki ispitanik ima pravo podnijeti pritužbu nadzornom tijelu ako smatra da obrada osobnih podataka krši tu uredbu. Nadalje, u skladu s člankom 78. stavkom 1. navedene uredbe, svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na učinkoviti sudski pravni lijek protiv pravno obvezujuće odluke nekog nadzornog tijela koja se na nju odnosi.

87. Naposljetku, člankom 79. stavkom 1. OUZP-a, naslovljenim „Pravo na učinkoviti sudski pravni lijek protiv voditelja obrade ili izvršitelja obrade”, svakom ispitaniku jamči se pravo na pravni lijek ako smatra da su mu zbog obrade osobnih podataka protivno navedenoj uredbi prekršena njegova prava iz te uredbe. Prema sudskoj praksi Suda, tim se člankom ispitanika ne oslobađa obveze, koju ima na temelju članka 82. stavka 1. te uredbe, da dokaže da je stvarno pretrpio materijalnu ili nematerijalnu štetu⁶³.

88. Prema mojem mišljenju, iz teksta tih dvaju članaka nedvojbeno proizlazi da je cilj pravnog lijeka podnesenog protiv voditelja obrade ili izvršitelja obrade naknada štete prouzročene prethodnom povredom prava dodijeljenih OUZP-om. Suprotno tomu, iz teksta navedenih članaka uopće ne proizlazi da sud ima obvezu preventivno provjeriti da je voditelj obrade osobnih podataka donio mjere kojima se može izbjeći svaka naknadna povreda tih prava.

89. S obzirom na to, potrebno je odrediti utjecaj odredbi članka 47. Povelje na tumačenje članka 79. stavka 1. OUZP-a.

90. Kao što to proizlazi iz uvodne izjave 141. te uredbe⁶⁴, cilj je odredbi članka 79. stavka 1. navedene uredbe provedba prava na djelotvoran pravni lijek propisanog člankom 47. Povelje. Drugim riječima, zakonodavac Unije već je uključio to pravo prilikom sastavljanja odredbi kojima se uređuje pravni lijek koji ispitanik može podnijeti protiv voditelja obrade.

⁶² Presuda od 12. siječnja 2023., Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (C-132/21, EU:C:2023:2, t. 34.)

⁶³ Presuda od 11. travnja 2024., juris (C-741/21, EU:C:2024:288, t. 39.). Suprotno tomu, u okviru tužbe za naknadu štete koja se temelji na članku 82. OUZP-a, na voditelju obrade o kojem je riječ je teret dokazivanja toga da su sigurnosne mjere koje je on proveo na temelju članka 32. te uredbe bile odgovarajuće. Vidjeti u tom smislu presudu od 14. prosinca 2023., Nacionalna agencija za prihode (C-340/21, EU:C:2023:986).

⁶⁴ U toj se uvodnoj izjavi navodi da bi „[s]vaki [...] ispitanik trebao imati pravo podnijeti pritužbu jednom nadzornom tijelu, posebno u državi članici u kojoj ima uobičajeno boravište, i imati pravo na učinkoviti sudski pravni lijek u skladu s člankom 47. Povelje ako ispitanik smatra da su prekršena njegova prava iz ove Uredbe ili ako nadzorno tijelo ne postupi po pritužbi, djelomično ili u potpunosti odbaci ili odbije pritužbu ili ne djeluje kada je takvo djelovanje nužno radi zaštite prava ispitanika”. (moje isticanje)

91. Iz toga slijedi da se, prema sudskoj praksi Suda, značajke pravnih lijekova predviđenih člankom 77. stavkom 1., člankom 78. stavkom 1. i člankom 79. stavkom 1. OUZP-a moraju utvrditi u skladu s pravom na djelotvornu sudsku zaštitu. S tog je gledišta na državama članicama da se uvjere, u okviru svoje postupovne autonomije, da pravila za ostvarivanje tih pravnih lijekova pružaju ispitanicima konkretnu mogućnost da osiguraju zaštitu prava koja im se dodjeljuju tom uredbom⁶⁵.

92. Ulogu koju je bugarski zakonodavac dodijelio sudu koji je uputio zahtjev valja analizirati s obzirom na sve te elemente.

93. Točno je da, u skladu s odabirom bugarskog zakonodavca, sud u okviru nekontradiktornog postupka jedino provodi isključivo formalan nadzor zahtjeva za otkrivanje stanja na bankovnim računima sudaca i članovima njihove obitelji, koje mu je podnio Inspektorat. S obzirom na navedeno, i unatoč njegovoj ograničenoj ovlasti, iz članka 79. stavka 1. OUZP-a uopće ne proizlazi da bi taj sud prije nego što odluči o tim zahtjevima trebao imati ovlast da po službenoj dužnosti nadzire jesu li dovoljne mjere koje su donesene kako bi se spriječila svaka naknadna povreda sigurnosti tih osobnih podataka.

94. Naime, zbog razloga koje sam prethodno iznio smatram da je u nacionalnom pravu Inspektorat imenovan kao voditelj obrade informacija koje su obuhvaćene bankovnom tajnom, a čije je otkrivanje naložilo pravosudno tijelo. Iz toga proizlazi da je Inspektorat u tom svojstvu dužan poduzeti sve mjere predviđene OUZP-om kojima se može osigurati sigurnost informacija koje je prikupio.

95. S tog je gledišta dovoljno, kako bi se postupilo u skladu sa sustavom uspostavljenim OUZP-om, da, u skladu s člankom 79. stavkom 1. te uredbe, ispitanici na koje se odnosi to otkrivanje mogu, u slučaju povrede njihovih prava koja su im dodijeljena navedenom uredbom, podnijeti protiv Inspektorata pravni lijek u skladu s postupovnim pravilima kojima se jamči poštovanje prava na djelotvornu sudsku zaštitu propisanog člankom 47. Povelje⁶⁶.

96. S obzirom na sva ta razmatranja, predlažem Sudu da u skladu s prethodno navedenim odgovori da se člankom 79. stavkom 1. OUZP-a, u vezi s člankom 47. Povelje, ne nalaže da sud koji je u skladu s nacionalnim pravom zadužen da nakon nekontradiktornog postupka odluči o zahtjevu za otkrivanje stanja na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji po službenoj dužnosti provjeri je li voditelj obrade donio mjere kojima se može spriječiti svaka naknadna povreda sigurnosti tih osobnih podataka.

VI. Zaključak

97. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prvo, treće i šesto pitanje koje je uputio Sofijski rajonen sad (Općinski sud u Sofiji, Bugarska) odgovori na sljedeći način:

1. Članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

⁶⁵ Vidjeti u tom smislu presudu od 12. siječnja 2023., *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* (C-132/21, EU:C:2023:2, t. 51. i 52. i navedena sudska praksa).

⁶⁶ U tom pogledu napominjem da se člankom 39. Zakona o zaštiti osobnih podataka predviđa da u slučaju povrede njegovih prava na temelju OUZP-a i navedenog zakona, ispitanik može osporavati radnje i postupke voditelja obrade i izvršitelja obrade pred sudom. U okviru tog postupka ispitanik može zatražiti naknadu štete koju je pretrpio zbog nezakonite obrade osobnih podataka koju je proveo voditelj obrade ili izvršitelj obrade.

treba tumačiti na način da mu se:

protivi propis, kako ga se tumači u nacionalnoj sudskoj praksi, kojim se članovima nekog tijela, koje je parlament imenovao na mandate na unaprijed određeno razdoblje koji se ne mogu uzastopno obnavljati i koji su ovlašteni za provjeru aktivnosti i integriteta sudaca i državnih odvjetnika, kao i za predlaganje pokretanja stegovnih postupaka protiv njih, dopušta da nastave izvršavati svoje dužnosti, de facto i na neodređeno razdoblje, nakon isteka njihova mandata, pri čemu se nisu definirale prikladne mjere za brzo uklanjanje zastoja postupka za ponovni izbor članova tog tijela, s obzirom na to da taj propis nije osmišljen na način da kod pravnih subjekata ne može stvoriti nikakvu legitimnu sumnju u pogledu toga da će se ovlasti i funkcije tog tijela koristiti kao instrument za izvršavanje pritiska na aktivnost tih sudaca i tih državnih odvjetnika ili za političku kontrolu te aktivnosti.

2. Članak 4. točku 7. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka),

treba tumačiti na način da se:

sud, koji tijelu javne vlasti odobrava pristup stanju na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji pod jednim uvjetom da prethodno provjeri da je taj zahtjev podnijelo takvo tijelo i da se on odnosi na osobe koje imaju obvezu podnošenja svoje imovinske kartice, ne može, s obzirom na svoju ulogu, zadaće i ovlasti koje su mu dodijeljene nacionalnim pravom, kvalificirati kao voditelj obrade tih osobnih podataka.

3. Članak 79. stavak 1. Uredbe 2016/679 u vezi s člankom 47. Povelje o temeljnim pravima,

treba tumačiti na način da:

sud koji je u skladu s nacionalnim pravom zadužen da nakon nekontradiktornog postupka odluči o zahtjevu za otkrivanje stanja na bankovnim računima sudaca i članova njihove obitelji nije dužan po službenoj dužnosti provjeriti je li voditelj obrade donio mjere kojima se može spriječiti svaka naknadna povreda sigurnosti tih osobnih podataka. Međutim, nacionalnim se pravom predviđa da se postupovnim pravilima za pravne lijekove, koje ispitanici na koje se odnosi to otkrivanje mogu podnijeti protiv voditelja obrade na temelju tog članka 79. stavka 1., jamči pravo na djelotvornu sudsku zaštitu iz članka 47. Povelje o temeljnim pravima.